

Junior sokol

speciál časopisu SOKOL

11/2008

Nezapomněli jste

na nás?

V září, s novým školním rokem, jsme za vámi přišli s novou soutěží. Je sice celoroční a průběžná, takže nám své příspěvky můžete posílat po celý rok, ale zatím jsme nedostali ani jeden. A tak máme trochu obavy, jestli jste na nás a na tuto soutěž nezapomněli. Proto vám ji připomínáme i se stručným povídáním, o co vlastně jde.

Při pohledu na to, jak stále více trávíme času u počítačů a dalších vymožeností doby informačních technologií, a také při pohledu na čísla o rostoucí „člověčí váze“ (víte, že téměř tři čtvrtiny mužů a více než polovina dospělých žen v České republice mají nadváhu?) jsme si položili otázku: Co bude dál? Bude člověk za 50 nebo 100 let ještě vůbec chodit (o běhání ani nemluvě)? Nestane se z něj neohrabaný kolos, který se bez dopravní techniky nebude umět přemístit z místa na místo? A bude člověk ještě sportovat? Tyto otázky jsou určitě vodou na mlýn vaší fantazie. **Napište nám, jak se podle vás bude člověk pohybovat (a zda se vůbec pohybovat bude) za 50 (a nebo třeba i více) let.**

Na žánru nezáleží – můžete napsat úvahu, stejně jako povídku, reportáž, zkratka jakkoliv. Rozsah by neměl být větší než tři stránky, ale kratší příspěvek je lepší. Můžete poslat i kresby nebo vlastní komiks. Své příspěvky do této soutěže nám posílejte **průběžně do konce školního roku**, tedy do 30. června 2009. Zajímavé příspěvky budeme postupně zveřejňovat a pro vylosované účastníky máme připravené zajímavé ceny. **Adresu do redakce, kam své dílko pošlete, asi znáte, ale pro pořádek ji připomínáme:** Tiskové oddělení – Junior Sokol, Česká obec sokolská, Újezd 450, 118 01 Praha 1.

E-mail: junior.sokol@centrum.cz

OBSAH

věda – technika

Návštěvník z Tanganiky 2
E-recenze 2

hrajeme si (nejen) s češtinou

Ohniště z pravěku 3
Počítat jako včela 3
Když se řekne... 3
Kurz Morseovy abecedy 3
Povídka: 3

Holčička, která se bála tmy
(dokončení z č. 10/2008)

pro šikovné ruce a hlavu

Uzel, uzlík, uzlíček... 4
Sokolská Encyklopedie 4

Zastavení na Karlově mostě

Už jste viděli nový český film Kozí příběh? Pokud ano, možná jste si při něm vzpomněli na některou ze svých návštěv Prahy, a také třeba na procházku po Karlově mostě. A pokud jste se třeba zúčastnili tradiční zářijové Sokolské plavby na Vltavě, pak jste si most mohli pořádně prohlédnout – jak shora, při chůzi po něm, tak především zespoda z hladiny řeky, při plavbě mezi jeho oblouky. Při letošní Sokolské plavbě jste ale zaznamenali, že se most opravuje. Při opravách takového celonárodní památky se jen nevyměňují kameny, ale dělá se také všemožný průzkum. A ten přináší mnohdy zajímavé věci. To, co se o Karlově mostě zjistilo, můžeme vidět v nově otevřeném Muzeu Karlova mostu. A také zde můžeme vidět model z doby jeho stavby – který posloužil jako inspirace právě i filmařům Kozího příběhu – natáčení probíhalo současně s výrobou modelu a vědecký program muzea pomáhal tvůrcům přiblížit středověké mostní stavitelství.

Protože jste určitě zdravě zvědaví a rádi se dovidáte nové věci, o některých zajímavostech z muzea a z oprav mostu vám zde píšeme:

Měla pověst pravdu?

Každý asi zná pověst, že při stavbě Karlova mostu se do malty přidávala syrová vejčička, aby se zlepšily její vlastnosti. Z Velvar prý ale přivezli vejce uvařená natvrdo, aby se jim po cestě nerozbila. Tím vzbudili smích, ale především se tak zapsali do dějin stavby Karlova mostu. Je tato pověst pravdivá, nebo ne? Tato otázka zazněla i při nynější rekonstrukci, a tak

bylo rozhodnuto dát vzorky malty ze 14. století laboratorně prozkoumat. Této prestižní práce se ujali přímo doc. Ing. Miloš Dudáček, DrSc., ředitel Ústavu teoretické a aplikované mechaniky AVČR. Analýza proteinových aditiv ve vzorcích historických malt byla provedena v laboratoři hmotnostní spektrometrie na Ústavu biochemie a mikrobiologie na VŠCHT v Praze a ověřována v nezávislé laboratoři Strukturální Biologie na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích. Vědečtí pracovníci Akademie věnovali stovky hodin řadě rozborů a analýz nejmodernějšími dostupnými metodami. A výsledek? Pověst nelhala, vejčička byla ke stavbě mostu používána. Řečeno mluvou vědců: „*Identifikační vaječných proteinů v maltě pocházející z Karlova mostu bylo ověřeno, že staří stavitelé k docelení určitých mechanických vlastností malt k nim přidávali i proteinové přísady. Přítomnost vajec v maltě dle známých fyzikálně-chemických vlastností slouží jako plastifikátor, který pomáhá ztuhnit čerstvou maltu a zvyšuje také její zpracovatelnost.*“ Stopy po vejčičkách vařených natvrdo ale nalezeny nebyly, a tak v otázce, zda je Velvarští přivezli, nadále tápeme.

Jak se staví modely

Jádrem nové expozice rekonstrukce Karlova mostu je nově vyrobený unikátní model stavby Karlova mostu ve 14. století, zobrazující všechny fáze rozestavěnosti mostu, přípravu a transport materiálů, stavební stroje a 350 dělníků. Výroba modelu trvala rok a půl a jedná se o monumentální dílo, které nemá v naší zemi svou detailností a precizností vypracování obdoby. Model je zde postaven do kontrastu s novodobou rekonstrukcí, návštěvník tak může porovnat tehdy a dnes používané nářadí a pracovní oděvy stavebních dělníků.

Staré poklady

V muzeu jsou vystaveny všechny nejzajímavější předměty nalezené v sondách během rekonstrukce a vyložené z Vltavy v okolí mostu za poslední období. Stavitel – SMP CZ – již poskytl do expozice vzorky používaných materiálů. Unikátní, téměř dvoutunový pískovcový blok z Juditina mostu nalezený na vltavském dně v místě původního pilíře Juditina mostu byl lodním jeřábem vyzdvížen přímo na Karlův most a po něm dopraven pracovníky SMP CZ na Křižovnické náměstí. Jeho neobvyklá velikost naznačuje, že se pravděpodobně jednalo o tzv. „vazák“ – kámen zapuštěný hlouběji do

Návštěvník z Tanganiky

Žijí v průzračné vodě jezera Tanganika a jejich barevné spektrum je snad neomezené. Že to je sice krásné, ale domů si je přinést nemůžete? Omyl! Když se na ně dostatečně připravíte, mohou se prohánět v akváriu přímo u vás v obýváku.

foto © Grada Publishing

Tlamovci z jezera Tanganika jsou středně velcí, nešetří pohybem a žijí většinou v menších skupinách nebo hejnech. Pokud jim chcete vytvořit přijatelné podmínky, musíte počítat s pořízením relativně velkého akvária. Minimální objem je 300 litrů, optimální pak 400–800 litrů. Jak vidíte, taková nádrž po naplnění vodou a dekorací váží mnoho set kilogramů, proto je dobré ji dát k nosným zdem či do rohu místnosti. Akvárium také rozhodně nedávejte před okno, kde by mohlo dojít k prosvěcování ryb. Rozhodně lepší je roh místnosti, kam dopadá šikmo denní světlo. Takové umístění vyhovuje zejména druhům pocházejícím z mělčin. Naopak umístění nádrže v protějším rohu místnosti, kam dopadá jen tlumené světlo, je vhodné pro většinu ostatních tlamovců, hlavně pak pro ty z větších hloubek, které milují tlumenější světlo. Ideální rozměr nádrže je: délka 100–200 cm, šířka 50–70 cm a výška mezi 50 a 60 cm. Nádrže se většinou staví na klasické stojany z profilové oceli. Zde je potřeba, aby dosedací plocha pro nádrž byla opravdu naprosto rovná.

Základní výbavou všech akvárií v bytech je samozřejmě umělé osvětlení. Nejčastěji se používají zářivkové trubice. Intenzitu osvětlení volte podle daného druhu, který budete chovat. Ryby z mělčích vod snázejí prosvětlená akvária mnohem lépe než druhy žijící ve větších hloubkách. Pěstování vodních rostlin hraje u pěstování tlamovců až druhořadou roli. Proto si zcela vystačíte s jedno- nebo s dvoutrubicovým osvětlovacím tělesem. Při montáži osvětlovacího tělesa do uzavřených krytů nebo korpusů je potřeba je dostatečně odvětrat. I zářivkové těleso totiž vyvíjí hodně tepla, které je potřeba odvést mimo vnitřní prostor krytu.

Vytápění

Dnes se používají moderní topná tělíska s termostatem. Nedávejte do nádrže tělísko s příliš silným příkonem, raději použijte o něco slabší, než doporučuje výrobce. Chovatelé rozhodně doporučují nákup topných tělísek od renomovaných a lety prověřených výrobců.

Filtrace

Dobrý filtr patří do základní výbavy každého akvária. Asi nejužívanějším typem filtrace je vnitřní filtr, který se skládá z různě velkého kusu filtrační matrace a čerpadla osazeného na trubkách, které sají skrz matraci vodu. Tyto takzvané čerpací hlavy mají většinou na výtoku vsazeno přísávání vzduchu z hadičky vyvedené na hladinu. Nutným předpokladem pro rozvoj kolonie nitrifikačních bakterií je dostatek kyslíku rozpuštěného ve vodě a jeho přísun k ní. Proto musí být matrace účelně osazena sacími trubkami napojenými na čerpadlo tak, aby okysličená voda protékala rovnoměrně celou její hmotou. Filtrační matraci je nutné udržet bez nadměrných nánosů mechanických usazenin, které zamezují přístupu kyslíku k nitrifikačním bakteriím. Výměna této matrace není zrovna jednoduchá záležitost, a proto je dobré poradit se se zkušeným chovatelem.

Voda

Základním životním prostředím v akváriu je samozřejmě voda. Použit můžete prakticky jakoukoli vodovodní vodu, jejíž teplota se pohybuje v rozmezí 25–27 °C. Hlavním faktorem je hodnota pH. Vždy by se měla pohybovat v zásaditých hodnotách, optimum je 7,5–8,5. Na tvrdosti a vodivosti vody příliš nezáleží. Chovatelé ovšem tvrdí, že v tvrdší vodě se tlamovcům daří o něco lépe. Přisolit vodu se doporučuje pouze jednorázově po dovozu nových ryb, kdy lze předpokládat, že mají na sobě drobné mechanické oděrky, na které působí sůl hojivě. Úplně nejdůležitějším faktorem spojeným s vodou je její stáří a s ním spojená nasycenost dusíkatými látkami. Chovatelé proto doporučují vodu co nejčastěji částečně měnit. Každá změna chemických hodnot vody by měla být co nejpozvolnější. Toto vše je pouze zlomek informací, které je třeba znát před tím, než si přinesete tyto krásné rybky domů. Více informací najdete na webových stránkách chovatelů či v knize Tlamovci v akváriu.

Čerpáno z knihy Tlamovci v akváriu, nakladatelství Grada Publishing, a.s.

E-recenze

Také čas od času hrajete počítačové hry? Pokud ano, pak vás možná budou zajímat recenze novinek, které jsme pro vás připravili.

Sportu zdar

Asterix a Obelix na sebe nenechali dlouho čekat a poté, co se dostatečně ukázali na olympiádě ve filmu, rozhodli se podobným způsobem dobýt i srdce příznivců počítačových her. Hra Asterix a Olympijské hry přináší zaručenou „galskou zábavu“ – ať už se týká soubojů s Římany nebo vtipně upravených sportovních disciplín. Bohužel na hratelnosti je zřejmé, že hra byla primárně určena pouze pro konzole – gamepad se tak stává téměř nezbytností. Pokud ale jeden vlastníte, nic vám nebrání si nová Asterixova dobrodružství zahrát ve dvou – což je nejen velké plus, ale ve finále i daleko větší legrace.

Hurá do vesmíru!

Po úspěchu her Dungeon Siege a Dungeon Siege II. se tvůrci této fantasy RPG hry rozhodli přeladit na trochu jiný žánr – a pro změnu umožnit hráčům nahlédnout do budoucnosti. **Space Siege** tak sice není ničím překvapivým, fanoušky předchozích dvou her si ale pravděpodobně i tak získá. Ostatně: kdo by netoužil porazit hordy nepřátel a stát se tak opět zachráncem lidstva? Space Siege dává hráčům možnost zakusit jedno i druhé, to vše ve velmi přehledném prostředí vesmírné lodě. To, co je pro jednoho kladem, může ale druhý vnímat přesně opačně. Pokud vám tedy nevyhovuje předem naplánovaný scénář a chtěli byste od hry víc, než jen slíbené hordy nepřátel a šťastný konec, poohlédněte se raději jinde.

Zaklínačem snadno a rychle

Znáte fantasy knihy o Geraltovi z Rivie? Pak právě pro vás může být hra **Zaklínač (The Witcher)** příjemným zpestřením volného odpoledne. Můžete se zde setkat se všemi oblíbenými hrdiny knih polského autora Andreje Sapkowského – s krásnou čarodějkou Triss, trpaslíkem Zoltanem a dalšími postavami, které ke světu Geralta z Rivie neodmyslitelně patří. Pokud jste ovšem zmíněné knihy zatím nečetli, nezoufejte. Zmíněná počítačová hra vám umožní nahlédnout do tajů Zaklínačského řemesla a možná vás i přesvědčí, že by stálo za to do knižní předlohy alespoň nahlédnout. Ostatně právě tato hra je důvodem, proč byly Sapkowského knihy přeloženy do angličtiny. *-mar-*

Ohniště z pravěku

Jak to tak vypadá, navzdory tvrzení vědců, lidé uměli rozdělat oheň již před 790 000 lety. První osídlení Evropy se rozhodně nemohlo obejít bez ohně. Otázka však zní: Získávali lidé oheň z přírodních zdrojů, nebo jej uměli i sami rozdělat? Naleziště Geshar Benot Yaaqov leží v severním Izraeli a datuje se právě do doby před 790 000 lety. Studie z roku 2004 vede k závěru, že toto naleziště je důkazem, že oheň byl již znám. Archeologové však přišli s ještě silnějším tvrzením: tehdejší obyvatelé uměli oheň i rozdělat. A jak na to přišli? Oheň se totiž používal nepřetržitě ve všech 12 zkoumaných vrstvách naleziště. Jakým způsobem ho však lidé rozdělovali, to se doposud neví.

Počítat jako včela

O matematických schopnostech různých zvířat toho bylo napsáno jistě mnoho.

Ted' se australská vědci podívali na zoubek i včelám medonosným. A výsledek? Včela zvládne počítání do 4, vyšší čísla už není schopná rozlišit. Jak na to přišli? Nechali včely poletovat v tunelu a naučili je, že potrava se nachází na určitém místě (tzv. za „x-tým patníkem“). Právě v tomto pokusu narazily včely na svůj matematický limit.

Když se řekne...

...Flamendr

Slovo flamendr nám už asi dnes zní trochu archaicky, ale není to zase tak dávno, co se používalo běžněji. Zato slova flám a flámovat jsou dodnes živé. A přitom všechna mají společný základ. Jak se do češtiny dostala? Chceme-li to zjistit, musíme se vypravit do 17. století, kdy v Evropě řádí třicetiletá válka. Bylo to sedm let po nešťastné bitvě na Bílé hoře a rakouská císařská pokladna zela prázdnotou. A tak Ferdinandovi II. nezbylo, než se obrátit na Albrechta z Valdštejna, aby pro něho na svůj účet zřídil pluk. Valdštejn byl nejen vynikající voje-

vůdce, ale i zdatný obchodník. Jeho verbíři se tenkrát hromadně rozjeli do Nizozemska a do Flander, pluk sestavili a přivedli do Čech.

Že se námezdní vojáci-žoldáci, ať byli jakékoliv národnosti, ve chvílích volna bavili, nebylo jistě nic zvláštního. A že Vlámové – německy Flamländři – byli vždycky veselí a bujní chlapi, víme z obrazů jejich malířů a z literatury. A tak Čechům ze všech žoldáků, co jich k nám přišlo, utkvěli v paměti právě oni a Flamländer zobecněl u nás jako flamendr. Časem se počestil a podle jména Vlám vznikly i výraz flám a flámovat.

Kurz Morseovy abecedy

hrajeme si (nejen) s češtinou

Když se děti v Sokole Komárov připravovaly na Zálesácký závod zdatnosti, učili se na něj i Morseovu abecedu. Lekce jejich kursu postupně zveřejňujeme i pro vás.

4. LEKCE

C	-. -. .	cílovníci
G	-. -. .	Grónská zem
Z	-. -. .	známá žena
L	-. -. .	lupíneček
J	-. -. .	junácká hůl

Vylušti:

/ . . . / . . . / . / - / - / - /

/ - - - / . . . / - - - / - - - /

/ - - - / - - - / /

/ . - - - / . - / - - / . - / - - /

Roku 1862 byl založen / . . . / - - - / - - - / - - - / /

Napiš morseovkou:

KOTOUL / ZÁLESÁK / ZDATNOST / ZÁVOD / LODNÍ / UZEL

Holčička, která se bála tmy

(dokončení z č. 10/2008)

Paní Tma začala mluvit. „Rozárko, proč nejdeš blíž ke mně, Rozárko, proč jsi tak blízko u té zdi? Neboj se, chtěla bys maminku? Maminka teď nemá čas, víš přece, že ti už nechtěla číst knížku. Je z tebe utrápená, Rozárko...“

Myslí si, že sis mě vymyslela, myslí si, že žádná strašidla neexistují. Ale já nejsem žádné strašidlo, Rozárko. Podle čeho se pozná strašidlo? Víš to? Podle toho, že nahání strach. Ale mě se nemusíš bát,“ šeptala s falešnou přátelskou naléhavostí a stále se přibližovala k smrti vystrašené holčičce.

Pak se jí dotkla. Na tvářičce. Rozárka se prohnula jako luk, aby před těmi ledovými prsty unikla, ale za ní byla jenom zeď a ta zajistila, že neměla uniknout kam.

Rozárka tiše plakala. Horké slzy se jí proudem valily z očí.

„Zdály se ti o mně sny? Já vím, že ano. Ale tvoje maminka to nedokáže pochopit, ona má jen dospělácké starosti. Dávno tě přestala mít ráda, Rozárko...“

„Ne, to není pravda!“ vykřikla malá srdnatě, ale paní Tma ji umlčela jediným Šššš.

Rozárka si zakryla oči rukama. Nechtěla se dívat, jak se nad ní kymácí ten obrovitý beztvary stín, který chvilku je a chvilku není vidět, který se mění a hemží jako hejno lesklých černých brouků a který se chystá ji sežrat. Holčička byla přesvědčena o tom, že ji paní Tma spolkně jako malinu, přesně tak, jak jí to slibovala ve snech.

Ale paní Tma ji nespokkla. Roztáhla se nad postelí, na které to malé tělíčko vypadalo ještě menší a ztracenější, a zhluboka se nadechovala vůně strachu. Skoro všem dětem připomínala mrak – ano, možná taková skutečně byla, ale Rozárce připomínala odporné hmyzí hemžení, chumel křehkých tělíček s lechtavými nohama, které vás nakonec přivedou k šílenství – ano, možná byla také to. Na tom vůbec nezáleželo.

Ozvalo se šustění, to jak paní Tma stahovala z Rozárky peřinu. Odhodila ji a ona neužitečně dopadla na druhý konec pokoje, kde pod sebou pohřbila nehybné plastové panenky. Rozárka se snažila ječet, ale nemohla, vycházelo z ní jen takové chabé pískání. V duchu křičela a volala maminku, v duchu bušila malými pěstičkami do stěny, ale ve skutečnosti nemohla udělat nic. Paní Tma už byla těsně nad ní a Rozárka z jejího dechu cítila strašlivé věci. Divoký pach zatuchlosti, kanály, tlející listí, kyselý smrad, který nedovedla nikam zařadit.

Pak ji paní Tma prudce popadla za skrčené nohy, hrubě je natáhla a holčička konečně mohla začít křičet. Křičela a kopala nohama, tenký hlásek

se změnil v řev poraněného zvířete, ale ona se zoufale bránila tomu, aby si její prstíky paní Tma nacpala tam, odkud vycházel ten příšerný smrad letité hniloby. Přede dveřmi se ozvaly spěšné kroky a volání matky. Ta rozrazila dveře, hmátla po vypínači a okamžitě smrtelně zbledla. Sice v nohách postele své dcery stačila zahlédnout jen neurčitý útvar, který vypadal jako štiplavý kouř z pálících se pneumatik, ale to stačilo.

Kouř se rozplynul ve zlomku sekundy a matka se vrhla k Rozárce. Holčička nekřičela. Bezvůlně se opírala o zeď a obrovským očima nehybně zírala na jedno místo. Na tvářích měla slzy, ale ty nebyly úplně čerstvé. Ted' neplakala. „Rozárko, mluv na mě!“ vykřikla matka a popadla dcerku za ramínka. Ale Rozárka nemluvila. Celá se třásla a když ji matka sevřela v náručí, její objetí nepětovala.

Matka si všimla, že má Rozárka celá chodidla od krve. Položila ji zpátky na postel a běžela volat pohotovost. Měli dorazit do deseti minut.

„Rozárko, už je dobře, už se nemusíš ničeho bát,“ konejšila dcerku, když se vrátila do pokoje, a srdce jí usedalo nad skelným výrazem jejích očí. Hladila ji po vláskách, které se jí na ramenou neposedně vlnily.

Pak ji ovinuly malé studené ručičky. „Maminko, tys mě přestala mít ráda?“

A matka se rozplakala úlevou.

Lenka Khýrová,
Sokol Dvůr Králové

Švec, Josef Jiří (* 19. července 1883, Čenkov – + 25. října 1918 Aksakovo)

Josef Jiří Švec se narodil 18. července 1883 v obci Čenkov u Třeště. Po absolvování gymnázia v Pelhřimově studoval učitelský ústav v Soběslavi. Poté učil osm let v obecné škole v Třebíči. V Třebíči náležel k propagátorům sokolské myšlenky, vedle Jana Syrového a Jana Máchala. Roku 1911 odešel sokolské ideje šířit do Ruska, kde působil jako učitel tělocviku na ekonomickém lyceu v Jekatěrinodar u severním Kavkazu. V Rusku dokonce vstoupil do pravoslavné církve a přijal jméno Georgij.

Po vypuknutí války nenastoupil do Jihlavy ke svému pluku, ale hlásil se jako dobrovolník do České družiny v Kyjevě. Začínal jako velitel první čety, ale největší slávu si získal jako velitel osmé roty 1. střeleckého pluku. V červnu 1917 bojoval se svou rotou v bitvě u Zborova. Po této legendární vítězné bitvě byl za hrdinství povýšen na poručíka a jmenován velitelem 3. praporu 1. pluku.

25. října 1918 spáchal sebevraždu, poté, co mu jeho podřízení vypověděli poslušnost a odmítli splnit rozkaz. Plukovník Josef Jiří Švec patří k nejvýznamnějším legionářským osobnostem. Pohřben byl v Čeljabinsku, později v roce 1933 exhumován a ostatky přeneseny do Památníku osvobození na Žižkově. Za fašistické okupace byly ostatky definitivně umístěny do rodinné hrobky v Třešti. Po plukovníku Švecovi je pojmenována jedna ze současných sokolských žup – Sokolská župa plukovníka Švece, jejíž sídlo je v Jihlavě a která sdružuje tělocvičné jednoty převážně z jižní části kraje Vysočina.

Knihovna

Knihovna je místo, kde jsou uloženy knihy. Veřejná knihovna je zařízení, v němž můžeme objevit knihy, které neznáme, a vypůjčit si ty, které si chceme či potřebujeme přečíst. Do některých však můžeme jen nahlédnout nebo je studovat v knihovní čítárně.

V minulosti byly knihovny dlouho vyhrazeny jen šlechticům, klášterům a univerzitám. Ostatně většina lidí tehdy stejně neuměla číst. Později, s rozvojem školství a s pokroky v tiskařství, se počet knih zmnožil. V současnosti existují knihovny téměř všude – ve školách, ve městech, v různých institucích. Vlastní knihovny mají univerzity, muzea, výzkumná střediska. Knihovna umožňuje zachovat znalosti, které byly během staletí zapsány v různých formách. V knihovně najdeme vedle děl krásné literatury i díla věcná, utříděná podle oborů. Čtenáři si je vybírají přímo na regálech nebo nahlížíjí do kartoték, kde jsou všechny knihy zařazeny podle autorů, titulů a oborů.

Každý stát má národní knihovnu, která uchovává všechno, co vychází, vyměňuje knihy se zahraničím, kupuje nebo dostává darem rukopisy a vzácné knihy.

Před 1. světovou válkou a zejména pak mezi válkami byly sokolské knihovny v mnoha tělocvičných jednotách. Sloužily zejména členům Sokola při vzdělávací činnosti. V nových podmínkách po roce 1989, kdy byl Sokol po vynucené čtyřicetileté odmlce obnoven, se již tato knihovnická tradice neobnovila.

Uzel, uzlík, uzlíček...

Listopadové a prosincové počasí příliš nepřeje tomu, vyrazit do přírody na nějaký delší výlet, výšlap, pobyt. Nepřízeň počasí lze ale využít k přípravě a nácvičce toho, co se bude od jara – až se počasí umoudří – při pobytu v přírodě (ale nejen v ní) hodit. Jednou z těchto příprav může být vázání uzlů. Než se dáte do učení, jak je vázat, nebo nácvičce, abyste je vázali lépe a rychleji, připravili jsme pro vás menší soutěž. Bratr Jan Lukášek ze Sokola Třebíč pro vás připravil několik fotografií uzlů a vaším úkolem je

poznat, jak se který jmenuje. Své odpovědi nám můžete poslat do redakce, kde máme pro tři vylosované přípravenou menší odměnu (samozřejmě za správné odpovědi). Pro příští vydání Juniора pak připravujeme povídání o těchto uzlech.

